

จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการอัยการสูงสุด
กรณีศึกษา ข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5
Ethics in the Performance of Officials: A Case study of
Prosecutors Region 5

มนตรี สามนนทิ*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5 ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต ด้านการให้บริการแก่ประชาชน ด้านระเบียบวินัย ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่ งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5 จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจริยธรรมด้านจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต ให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีจริยธรรมด้านการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีพร้อมให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำสำหรับประชาชน รับฟังข้อเท็จจริงและปัญหาของประชาชนผู้มาติดต่อราชการ มีจริยธรรมด้านระเบียบวินัยที่ดีกล่าวคือพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบ หนังสือเวียน และคำสั่ง เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีจริยธรรมด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่ดีกล่าวคือ มีการจัดทำแผนงานแต่ละงาน ทำงานตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงาน และ เสร็จทันตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด และมีจริยธรรมด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่ที่ดี กล่าวคือ มีความพร้อมและความเต็มใจในการให้ความร่วมมือกับผู้บริหารองค์กรในการปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

คำสำคัญ : จริยธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานอัยการภาค 5

*ข้าราชการอัยการ สำนักงานอัยการภาค 5 สำนักงานอัยการสูงสุด

Abstract

This research aims to study ethics in the performance of officials who work at Prosecutors Region 5 in various dimensions: good conscience, honesty, the service to the public, discipline of achievement and the dedication to the job. Using the document research methodology and field research and data collected by employing structured interview. The sample group is consisted of 15 government officials who work at the 15th District Prosecutor's Office, Office of the Attorney General, Office of the Prosecutor, Region 5. The findings were that their overall practices are at good ethics ; honesty and collaborate in the work for common good rather than their own self interest and willing to deliver services ,to help and advice all the people who needed help. They also listen to the facts and problems of people coming to the office. They work on good discipline and ready to comply to the rules. They set plans and implemented them on the basis of priority to achieve the results in time. They dedicated to the organization and cooperated with corporate executives in the concern of public interest more than their own self-interest.

Keywords: Human Resource Development, Ethics, District Attorney Office 5

บทนำ

ในปัจจุบันคำว่า “จริยธรรม” ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันบ่อยมาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าในปัจจุบันมีผู้ที่ไม่มีจริยธรรมมากขึ้น แต่เป็นเพราะความสับสนว่า “จริยธรรม” มีความหมายอะไร เป็นบรรทัดฐานเรียกร้องให้ปฏิบัติอะไร และเพื่อผลประโยชน์อะไร ดังนั้นเกือบทุกหน่วยงานในประเทศไทยจึงต้องจัดทำประมวลจริยธรรมขึ้นเพื่อเป็นการวางกฎเกณฑ์มาตรฐานทางการเมืองและจริยธรรมตามหลักประชาธิปไตยให้ทุกคนในหน่วยงานปฏิบัติตาม และถ้าไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกลงโทษ

คุณแสง จันทร์งาม(อ้างถึงใน เนติภรณ์ แจ่มแก้ว, *จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2555*) มีความเห็นว่า โครงสร้างของแนวคิดด้านจริยธรรมจะประกอบด้วยคุณธรรมหลายประการ ซึ่งส่วนมากมาจากคำสอนทางศาสนา ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ (Accountability) คือความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียรและความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
2. ความซื่อสัตย์ (Honesty) คือ การประพฤติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น
3. ความมีเหตุผล (Rationality) คือ ความสามารถในการใช้ปัญญา ในการประพฤติปฏิบัติรู้จักไตร่ตรอง พิสูจน์ให้ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจโดยไม่ผูกพันกับอารมณ์และความยึดมั่นของตนเอง ที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดได้
4. ความกตัญญูคุณเวที (Gratitude) คือความรู้สำนึกในอุปการคุณหรือบุญคุณที่ผู้อื่นมีต่อเรา
5. ความมีระเบียบวินัย (Disciplined) คือการควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบบังคับ ข้อตกลงกฎหมาย และศีลธรรม
6. ความเสียสละ (Sacrifice) คือ การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่บุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง

7. การประหยัด (Thrifty) คือ การใช้สิ่งของพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ให้มีส่วนเกินมากนัก รวมทั้งการรู้จักประมาณระวังรักษาที่ยังต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะ

8. ความอุตสาหะ (Diligence) คือ ความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อให้เกิดความสำเร็จในงาน

9. ความสามัคคี (Harmony) คือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมีความพร้อมเพรียงร่วมมือกันกระทำการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

10. ความเมตตาและกรุณา (Loving kindness and compassion) เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นมีสุข กรุณา หมายถึงความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

11. ความยุติธรรม (Justice) คือ การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความลำเอียง

ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ได้ศึกษา และนำเสนอแง่มุมที่น่าสนใจ ดังนี้

ทัศนีย์ นุชนวลรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง *จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น* ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีจริยธรรมด้านต่างๆดังต่อไปนี้ **จริยธรรมด้านสังคม** 1) ความมีมนุษยสัมพันธ์ การช่วยเหลือผู้อื่น 2) ความสามัคคี 3) การเคารพสิทธิของผู้อื่น 4) เรื่องความเป็นประชาธิปไตย **จริยธรรมด้านวิชาชีพ** 1) มีความยุติธรรม 2) การปฏิบัติจนเป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัย และประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ 3) การยึดหลักความถูกต้อง 4) การมีอุดมการณ์ในอาชีพ 5) ความรับผิดชอบ 6) การพัฒนาตนเอง หมั่นเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ และ **จริยธรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัว** 1) การควบคุมอารมณ์ในการทำงาน ยับยั้งชั่งใจ ระวังตน 2) ความซื่อสัตย์ 3) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ 4) ความจริงใจ ความเสียสละ อุทิศเวลา

ให้กับการทำงาน 5) ความมีเหตุผล การใช้เหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ 6) ความอดทน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตใจที่มั่นคงหนักแน่น อดทน 7) ความมีระเบียบวินัย การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์แบบแผน 8) การประหยัดคอดอม การเอาใจใส่ ให้มีการใช้พลังงาน วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ อย่างประหยัด

นิตยา วิริยา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง จริยธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่มีจริยธรรมด้านต่างๆดังต่อไปนี้ 1) ความรับผิดชอบ เมื่อปฏิบัติงานสำคัญที่เร่งด่วนภายในวันทำการไม่แล้วเสร็จ มักจะนำไปทำต่อในวันหยุด 2) ความซื่อสัตย์ ผู้ปฏิบัติงานพร้อมจะให้มีการตรวจสอบงานที่ตนทำได้ทุกขั้นตอนและทุกเวลา และหากปฏิบัติงานในหน้าที่ผิดพลาดจะไม่กล่าวโทษผู้อื่นและยอมรับผิดแต่เพียงผู้เดียว 3) ความมีเหตุผล เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานมักใช้เหตุใช้ผลในการแก้ไขปัญหา 4) ความกตัญญูตเวที ไม่เผยแพร่ข้อมูลในทางให้ร้ายเสื่อมเสียต่อองค์กร ผู้บังคับบัญชาและผู้มีพระคุณ 5) การรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎเกณฑ์ขององค์กรอย่างเคร่งครัด 6) ความเสียสละ หากปฏิบัติงานไม่เสร็จจะทุ่มเททั้งกำลังสติปัญญา กำลังกาย เพื่อให้งานในความรับผิดชอบสำเร็จ 7) ความสามัคคี มักยึดถือปรัชญาในการปฏิบัติงานว่า รักหมู่มณะไม่แบ่งแยกและมีหัวใจหวังดีต่อหมู่มณะและองค์กร 8) การประหยัด การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรู้จักใช้วัสดุ อุปกรณ์สำนักงานอย่างระมัดระวัง 9) ความยุติธรรม ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงตรง ไม่เลือกปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานอย่างไม่เท่าเทียมกัน 10) ความอดุสาหะ มักแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และ 11) ความเมตตากรุณา ปฏิบัติต่อผู้มาใช้บริการด้วยความเต็มใจ ความมีน้ำใจ เมตตาเอื้อเฟื้อ

ปิยะรัตน์ ทรัพย์มามูล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของข้าราชการตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 5 ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 5 มีจริยธรรมด้านต่างๆ

ดังต่อไปนี้ *จริยธรรมต่อตนเอง* 1) มีความภูมิใจในความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ 2) มีความอดทน อดกลั้น ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก 3) มีใจรักในการบริการ 4) อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 5) มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีสัมฤทธิ์ผล 6) มีความกล้าหาญและใช้สติปัญญาในการปฏิบัติงาน 7) มีความหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา *จริยธรรมต่อประชาชน* 1) ปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเสมอภาค 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตรต่อประชาชน 3) มีการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ 4) ให้ความเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 5) มีการปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของประชาชน 6) มีการปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชน 7) มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงกับประชาชน *จริยธรรมต่อกฎหมาย* 1) มีการศึกษาหาความรู้ทางกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2) มีการรักษากฎหมายอย่างเคร่งครัด 3) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ 4) ใช้ข้อเท็จจริงในการบังคับใช้กฎหมาย 5) มีการใช้อำนาจทางกฎหมายในทางที่ถูกต้อง 6) มีการบังคับใช้กฎหมายโดยใช้หลักนิติรัฐ 7) มีการดำเนินกิจกรรมทางกฎหมายตามขั้นตอนที่ถูกต้อง *จริยธรรมต่อสังคม* 1) มีการรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของตำรวจที่มีต่อสังคม 2) ไม่ใช่ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ 3) มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ 4) คิดถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน 5) มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ 6) มีการสนับสนุนการเมืองประชาธิปไตย 7) มีความซื่อสัตย์ในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สังคมอย่างโปร่งใส ไม่บิดเบือนความเป็นจริง

เนติภรณ์ แจ้แก้ว (2555) ศึกษาเรื่อง *จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี* พบว่า จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน 11 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีเหตุผล ด้านความกตัญญูแก่เวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเสียสละ ด้านการประหยัด ด้านความอดุสาหะ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตาและกรุณา และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

สำนักงานอัยการสูงสุด (2551) ได้กำหนดประมวลจริยธรรมขึ้นโดยยึดถือแนวปฏิบัติของบรรพตอัยการนำมาประกอบกับค่านิยมหลัก (Core Value) ของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดเป็นมาตรฐานกลางเพื่อหน่วยราชการยึดถือเป็นแนวทางในการยกย่องประมวลจริยธรรม ทั้งยังผ่านการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ามาตรฐานทางจริยธรรมตามที่กำหนดไว้นี้ จักเป็นหลักปฏิบัติที่ทุกฝ่ายในองค์กรอัยการร่วมกันยึดถือปฏิบัติ อันจะเสริมส่งการขับเคลื่อนองค์กรอัยการสู่การเป็นสถาบันมาตรฐานระดับสากลในการอำนวยความสะดวกการรักษาสภาพผลประโยชน์ของรัฐ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพของประชาชนเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม จากความเป็นมาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมของข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาจริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5 ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านจิตสำนึกที่ดี ชื่อสัตย์สุจริต ด้านการให้บริการแก่ประชาชน ด้านระเบียบวินัย ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมด้านจิตสำนึกที่ดี ชื่อสัตย์สุจริต จริยธรรมด้านการให้บริการแก่ประชาชน จริยธรรมด้านระเบียบวินัย จริยธรรมด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและจริยธรรมด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่ ของข้าราชการอัยการสำนักงานอัยการภาค 5

ขอบเขตด้านสถานที่ การวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะข้าราชการธุรการ ที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานอัยการภาค ๕ เท่านั้น

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือนพฤษภาคม – เดือนกรกฎาคม 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิธีการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัย ดังนี้

1.1 การวิจัยเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการสูงสุด: กรณีศึกษาข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5

1.2 การวิจัยสนาม ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือแบบเป็นทางการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่ของสำนักงานอัยการภาค 5 ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการสูงสุด: กรณีศึกษาข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 15 คน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์

ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview of formal interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามเดียวกัน (สุภางค์ จันทวานิช, 2559, หน้า 75)

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาจัดจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ เรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นโดยใช้วิธีการ “ตีความ” ตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จริยธรรมด้านจิตสำนึกที่ดี ชื่อสัตย์สุจริต การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นก็ปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกที่ดีของข้าราชการที่ให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกัน ไม่กล่าวโทษซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดข้อผิดพลาด ยอมรับในความผิดของตนและกลุ่มคณะ และพร้อมที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
2. จริยธรรมด้านการให้บริการแก่ประชาชน การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีพร้อมให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำสำหรับประชาชนผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจ รับฟังข้อเท็จจริงและปัญหาของประชาชนผู้มาติดต่อราชการ โดยไม่ใช้อารมณ์ในการทำงาน พร้อมที่จะอธิบายข้อคับข้องใจของผู้มาติดต่อราชการให้เข้าใจการทำงานหรือระบบการทำงานของหน่วยงาน โดยยึดหลักการให้บริการประชาชนและการเป็นที่พึงของประชาชนเป็นสำคัญ
3. จริยธรรมด้านระเบียบวินัย การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบ หนังสือเวียน และคำสั่งที่หน่วยงานกำหนดมาอย่างเคร่งครัด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นความภาคภูมิใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และแสดงออกถึงภาพลักษณ์ที่ดีต่อสายตาของประชาชน
4. จริยธรรมด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีการจัดทำแผนงานแต่ละงาน ซึ่งแต่ละคนจะจัดทำตารางการปฏิบัติงานหรือปฏิทินงานของแต่ละคนไว้ในการทำงาน ทำงานตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงาน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน และจะทำงานให้แล้วเสร็จให้ทันตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด

5. จริยธรรมด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่ มีการวิจัยพบว่าข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีความพร้อมและความเต็มใจในการให้ความร่วมมือกับผู้บริหารองค์กร ในการที่จะปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ และไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคลอื่นในองค์กร อีกทั้งยังเป็นความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จริยธรรมด้านจิตสำนึกที่ดี ชื่อสัตย์สุจริต การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีการปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกที่ดีของข้าราชการ ที่ให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สอดคล้องกับแนวคิดของ พิภพ วงษ์เงิน (2545, หน้า 19) ที่ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ คือ การประพฤติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติ ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น และยังสอดคล้องกับ จริยธรรมข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด (2551) ข้อ 5 ที่กำหนดว่า ข้าราชการฝ่ายอัยการต้องมีจิตสำนึกที่ดี ชื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

จริยธรรมด้านการให้บริการแก่ประชาชน การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีพร้อมให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำสำหรับประชาชนผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจ โดยยึดหลักการให้บริการประชาชนและการเป็นที่พึงของประชาชนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ ทรัพย์มามูล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของข้าราชการตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 5* ผลการวิจัยสรุปว่า ข้าราชการตำรวจกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 5 มีจริยธรรมด้านการให้บริการต่อประชาชน ดังนี้ 1) มีการปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเสมอภาค 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตรต่อประชาชน 3) ให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ 4) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 5) ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ 6) คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน 7) ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงกับประชาชน

จริยธรรมด้านระเบียบวินัย การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบ หนังสือเวียน และคำสั่ง ที่หน่วยงานกำหนดมาอย่างเคร่งครัด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศณี นุชนวลรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง *จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น* ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นมีจริยธรรมด้านส่วนตัว ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์แบบแผน ด้วยความถูกต้อง การมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบหลักเกณฑ์อย่างสม่ำเสมอ

จริยธรรมด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีการจัดทำแผนงานแต่ละงาน ทำงานตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงาน และเสร็จทันตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับแนวคิดของ พิภพ วุขเงิน (2545, หน้า 19) ที่ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ความอดสาหัส หมายถึง ความพยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความสำเร็จในงาน และสอดคล้องกับจริยธรรมข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด (2551) ข้อ 10 ข้าราชการฝ่ายอัยการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

จริยธรรมด้านการอุทิศให้กับงานในหน้าที่ การวิจัยพบว่า ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 มีความพร้อมและความเต็มใจในการให้ความร่วมมือกับผู้บริหารองค์กร ในการปฏิบัติงาน โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วิริยา (2551) ได้ศึกษาเรื่อง *จริยธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่* ผลการวิจัยสรุปว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีความเสียสละ หากปฏิบัติงานไม่เสร็จจะทุ่มเททั้งกำลังสติปัญญา กำลังกาย กำลังทรัพย์เพื่อให้งานในความรับผิดชอบสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า

1. จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค 5 จะต้องเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ เพราะสภาพทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต้องเป็นผู้ที่ใฝ่รู้อยู่เสมอ รู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี สิ่งใดเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ สิ่งใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ และควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมที่มีอยู่แต่เดิมให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป
2. ควรจัดให้มีการจัดทำมาตรฐานทางด้านคุณธรรมจริยธรรม แก่ข้าราชการธุรการสำนักงานอัยการภาค ๕ และบุคลากร เพื่อสร้างการรับรู้ให้เป็นแนวทางการปฏิบัติ ตนแก่ข้าราชการธุรการ และบุคลากรภายในองค์กร ที่พร้อมแสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ต่อสังคมโดยรวม
3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรม สัมมนา ให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานหรือการครองตน หรือการสอดแทรกองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานในทุกๆ ครั้งที่มีการอบรม สัมมนา ไม่ว่าเรื่องอะไร เพื่อปลูกฝังเรื่องดังกล่าว พร้อมการติดตามประเมินผล เพื่อการนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการธุรการ และบุคลากร ของสำนักงานอัยการภาค 5

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนีย์ นุชนวลรัตน์. (2550). *จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา วิริยา. (2551). *จริยธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เนติภรณ์ แจ้งแก้ว. (2555). *จริยธรรมในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัด ตำรวจภูธร จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. รายงานการค้นคว้าอิสระ, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ปิยะรัตน์ ทรัพย์มามูล. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของข้าราชการตำรวจกองบังคับการสืบสวน สอบสวนตำรวจภูธรภาค 5. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิภพ วังเงิน. (2545). จริยธรรมวิชาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: อมรรกาพิมพ์.
- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2551). ประมวลจริยธรรมข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง
- สุภางค์ จันทวานิช. (2559). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.